

РЕШЕНИЕ

№ 159

гр. Варна, 18.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, II СЪСТАВ, в публично заседание на
тринадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния
състав:

Председател: Диана В. Джембазова

Членове: Росица Сл. Станчева
Юлия Р. Бажлекова

при участието на секретаря Юлия П. Калчева
като разгледа докладваното от Диана В. Джембазова Въззивно гражданско
дело № 20233000500241 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК и е образувано по
въззивна жалба на Гаранционен фонд и насрещна въззивна жалба на Р. И. И.
срещу решение № 19/23.02.2023 г. по т.д. № 43/2022 г. на Окръжен съд –
Силистра.

Пълномощникът на Гаранционен фонд-София, ЕИК * обжалва
решението в осъдителната му част. Твърденията са за недопустимост, поради
произнасяне на съда „плюс петитум“, като е направено искане за обезсилване
на решението; в условията на евентуалност се твърди неправилност и
необоснованост поради нарушение на материалния закон, с искане за отмяна
и за отхвърляне изцяло на иска за неимуществени вреди, евентуално – за
намаляване на размера на присъдената сума.

Пълномощникът на третото лице-помагач П. И. С. изразява становище
за основателност на подадената от Гаранционен фонд-София въззивна жалба
с искане за отмяна на обжалваното решение и за отхвърляне изцяло на
предявения иск за неимуществени вреди.

С насрещна въззивна жалба ищцата Р. И. И. обжалва същото решение в отхвърлителната му част – за разликата над присъденото обезщетение за неимуществени вреди в размер на 50000 лева, до претендирания размер от 80000 лева. С твърдения за незаконосъобразност, моли за отмяна и за уважаване изцяло на предявения иск. Изразява становище за неоснователност на въззивната жалба, подадена от Гаранционен фонд-София.

В подадени писмени отговори, пълномощниците на Гаранционен фонд-София и на третото лице-помагач П. И. С. оспорват насрещната въззивна жалба и изразяват становище за правилност на решението в отхвърлителната му част.

Въззивната жалба и насрещната въззивна жалба са подадени в срок и от надлежни страни и са процесуално допустими. С оглед липсата на жалба срещу решението в частта му, с която е оставена без разглеждане претенцията за имуществени вреди, в тази част, решението е влязло в сила. След като прецени доказателствата по делото – поотделно и в тяхната съвкупност, Варненският апелативен съд приема за установена следната фактическа обстановка:

Постановеното решение е допустимо. Първоначално искът за неимуществени вреди е предявен за сумата от 80000 лева. След двукратно уточняване и изготвяне на проект за доклад, в първото по делото съдебно заседание на 25.01.2023 г. съдът е допуснал поправка на очевидна фактическа грешка в проекта, като исковата претенция за неимуществени вреди се счита предявена за сумата от 80000 лева.

Предявени са иски по чл.557, ал.1, т.2, б.,„а“ от КЗ и чл.86 ЗЗД от Р. И. И. от гр.Силистра срещу Гаранционен фонд, гр.София, за заплащане на сумата от 80000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди - болки и страдания и на сумата от 2044.86 лв. - обезщетение за имуществени вреди, претърпени като резултат от ПТП на 08.09.2018 г., ведно с лихва за забава от датата на уведомяването - 22.03.2021 г., до окончателното изплащане на сумата.

Ответникът оспорва допустимостта на претенцията за имуществени вреди, съответно оспорва тази за неимуществени вреди по основание и по размер, като твърди липса на доказателства относно механизма на ПТП, предвид липсата на влязъл в сила съдебен акт установяващ евентуалната вина

на извършителя на ПТП; прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултата от страна на ищцата и оспорва претенцията за лихва от датата на уведомяване.

Третото лице помагач на страната на ответника - П. И. С. изразява становище за недоказаност и неоснователност на исковите претенции и прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултата от ПТП.

Не се спори между, страните, установява се от приложените по делото писмени доказателства твърденията в исковата молба: на 08.09.2018 г. около 10;00 ч. на път III-204 в посока Р. - П. е настъпило ПТП, при което П. И. С., управляващ т.а.марка „Щ.“, модел „*“ с ДК № *, собственост на ЕТ „И. - Р- Л. К.“, поради неспазване на правилата за движение, е ударил челно автомобил – марка „Ф.“, модел „Тр.“ с ДК № *, управляван от П. Й. Ш.. В резултат от причиненото ПТП са пострадали 18 души, пътуващи в автомобил марка „Ф.“, модел „Тр.“, сред които е била и ищцата.

След ПТП на 08.09.2018 г., И. е откарана по спешност в МБАЛ – Р., където са диагностицирани увреждания: пертрохантерно счупване на лявата бедрена кост; дискретна компресионна фрактура на тялото на Л1 /първи поясен прешлен/; кръвонасядания на брадичковата област и в долната трета на вътрешностраничната повърхност на левия крак, включително и вътрешния глезен.

С присъда от 23.04.2021 г. по НОХД № 296/2019г. на ОС – Разград подсъдимият П. И. С. е признат за виновен в това, че на 8.09.2018 г., при управление на МПС със скорост 83,3 км./ч. на т.а. „МАН“, модел „*“ с рег. № *, с прикачено към него полуремарке модел „*“ с рег. № *, нарушил правилата за движение по пътищата - чл.21, ал.1 ЗДвП и по непредпазливост причинил смъртта на повече от едно лица и телесни повреди на повече от едно лица, сред които и ищцата, а след това деецът е направил всичко, зависещо от него за оказване на помощ на пострадалите. Противоправното поведение на водача, вината на същия и причинната връзка с настъпилия вредоносен резултат са установени с влязлата в сила присъда, задължителна за гражданския съд съгласно разпоредбата на чл.300 ГПК.

Предвид факта, че товарният автомобил нямал сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, валидна към датата на ПТП, надлежен ответник е Гаранционният фонд, който отговаря за вредите,

причинени на трети лица, по силата на чл.519, ал.1, т.1, от КЗ.

Не е спорно, че по предявената от ищцата претенция пред Гаранционния фонд за изплащане на обезщетение по щета № 24-01-160/22.03.2021 г. е издаден отказ да бъде заплатено такова, поради непередставяне на влязла в сила присъда срещу сочения за виновен за ПТП водач.

Видно от депозираните пред първоинстанционния съд писмени доказателства - епикриза ИЗ № 11332 на л. 15-16 и епикриза ИЗ № 11699 на л.16-17 и заключението по назначената КСМАТЕ - л.155-159, прието като обективно и компетентно дадено, вследствие на настъпилото ПТП пострадалата е претърпяла телесно увреждане, изразяващо се в пертрохантерно счупване на лявата бедрена кост, за чието възстановяване при престой в МБАЛ „Св. Ив. Р.“ – Р. е приложено открито наместване на фрактура с вътрешна фиксация, фемур, довело до реконвалесценция след хирургично лечение. Ищцата е била с ограничени и болезнени движения в лявата тазобедрена става. Съобразно заключението на вещите лица, горепосоченото травматично увреждане е в пряка причинно-следствена връзка с процесното ПТП от 08.09.2018 г. Прието е в същото заключение, че типичният възстановителен процес при така получената травма трае от 8 до 10 месеца, като при възрастни хора възстановяването протича протрахирано. Остеосинтезните средства не се изваждат, а следва да останат в костта на пострадалата, което е предпоставка /в повечето случаи/ за непълно възстановяване на функционалната активност на крайника. пострадалата е понасяла значителни болки през острата фаза на травмата, продължила 6 месеца, през който период не е имала възможност да се обгрижва самостоятелно. След изтичането на посочения период болките ѝ са започнали да отшумяват вследствие постепенното зарастване на фрактурата.

Зачитайки горепосочената експертиза съдът намира, че автомобилът модел „Ф.“, марка „Тр.“, с който е пътувала ищцата към момента на произшествието не е бил оборудван с обезопасителни колани на пътническите седалки, тъй като не е съществувало такова изискване за комплектоване на пътническите автобуси от междуградския транспорт. Към момента на произшествието пострадалата е седяла на първата двойна седалка, намираща се в дясно от водача на превозното средство.

Показанията на свидетелката В. Е. сочат на фактически извод, че след болничния престой на пострадалата, тя е била прибрана в дома си от нейния син и от свидетелката. До края на календарната 2018 г. пострадалата била обгрижвана от нея през деня и от сина ѝ през нощта. След м.декември 2018 г. за пострадалата се грижел изцяло нейния син. През възстановителния период, свидетелката помагала на ищцата с грижи необходими за задоволяване на физиологичните ѝ потребности, закупуване на храна и на лекарства. Споделя впечатления, че след инцидента пострадалата се е придвижвала трудно и с помощни средства, а от началото на м. декември 2018 г. без помощни средства.

При така приетата за установена фактическа обстановка, съдът приема, че са налице елементите на отговорността за непозволено увреждане - действие, вина във формата на непредпазливост, причинна връзка и вреди. Отговорността на Гаранционния фонд е функционално обусловена, с оглед липсата на валидно застрахователно правоотношение, съобразно чл.557, ал.1, т.2, б. „а“ от КЗ.

Съгласно разпоредбата на чл.52 от ЗЗД, обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост и след преценка на конкретните обективно установени факти и обстоятелства – характер и степен на увреждането, обстоятелствата, при които е получено, продължителност на лечението и извършените медицински интервенции, перспективата и трайните последици, вкл. външни дефекти, възраст на увреденото лице и възможност да продължи трудовата си дейност и да се социализира, икономическата обстановка в страната и др. В понятието "неимуществени вреди" се включват всички телесни и психически увреждания на пострадалия, претърпените болки и страдания, в това число и негативните изживявания на лицето, в резултат на причинения от увреждането социален дискомфорт. Затова съдът има задължение да обсъди и съобрази всички доказателства, които са относими към релевантните факти и правилно да оцени тяхното значение и тежест при определяне размера на обезщетението и с оглед обществения критерий за справедливост, тъй като аналогични случаи следва да се обезщетяват равностойно.

От събраните по делото писмени и гласни доказателства се установява, че ищцата е в пенсионна възраст – на * години. Преди произшествието е била

активна и социално-ангажирана личност, за което обстоятелство свидетелства пътуването ѝ като част от състав на читалището с.Ср.. Синът и живеел самостоятелно, но контактува и се е грижил за майка си след изписването ѝ от болничното заведение на 25.09.2018 г. В острата фаза на травмата, продължила през 6-месечен период, пострадалата е понасяла значителни болки и се е придвижвала трудно, ползвайки помощни средства. Компрометираната функция на крайника е обусловила необходимост от полагане на ежедневни грижи от страна на сина ѝ и свидетелката Е.. Възстановителният процес при така получената травма на ищцата /обичайно протичащ през период от 8 – 10 месеца/ е протекъл протрахирано, предвид възрастта на И.. Остеосинтезните средства няма да бъдат извадени от организма ѝ, което е предпоставка за непълното възстановяване на функционалната активност на крайника до края на живота ѝ. Този дефицит ще бъде компенсиран в известна степен занапред с помощно средство за придвижване.

С оглед гореизложеното и при съобразяване на нормативно-установените лимити на застрахователно покритие, както и съдебната практика по аналогични случаи, настоящият състав на съда намира за справедлив еквивалент на обезщетение за неимуществени вреди по см. на чл.52 ЗЗД сумата от 50000 лева. Уважаването на иска в по-голям размер би довело до неоснователно обогатяване на ищцата. Решението на Окръжен съд-Силистра следва да бъде потвърдено изцяло.

Неоснователно е възражението за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищцата, предвид установеното обстоятелство, че автобуса, в който тя е пътувала, конструктивно не е бил оборудван с предпазни, обезопасителни колани за пасажерите.

С оглед разпоредбите на чл. 497 и чл.558 КЗ, акцесорната претенция за лихви за забава от датата на уведомяването на гаранционния фонд – 14.04.2021 г., до окончателното изплащане на сумата е основателна.

Предвид изхода на делото, направеното искане и чл.78, ал.1 от ГПК, вр . с чл.38, ал.2, и § 2а от ЗА, съдът намира, че ответникът следва да заплати да заплати на процесуалния представител на ищеца сумата от 4406.25 лв.

По изложените съображения, Варненският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 19/23.02.2023 г. по т. д. № 43/2022 г. на Окръжен съд – Силистра. В необжалваната му част, решението е влязло в сила.

ОСЪЖДА Гаранционен фонд, ЕИК *, с адрес ул. „* **“ № *, ет. *, С. да заплати на адв. Т. К. Г. от АК – София, личен № *, с адрес ул. „* **“ № *, ет. *, гр. С. сумата от 4406.25 лева, на осн. чл. 38, ал. 2 от ЗАдв.

Решението може да бъде обжалвано пред ВКС на РБ в едномесечен срок от съобщаването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____